

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๒๐๒/๘๓๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารที่จะรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๖๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างปฏิญญำบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยข้อริเริ่มเชิงยุทธศาสตร์และองค์รวมเพื่อเชื่อมโยงการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติของอาเซียน (อาเซียน ชิลด์) (Draft Bandar Seri Begawan Declaration on the Strategic and Holistic Initiative to Link ASEAN Responses to Emergencies and Disasters (ASEAN SHIELD)) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. ร่างปฏิญญำบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยความสำคัญของครอบครัวเพื่อการพัฒนาชุมชนและการสร้างชาติ (Draft Bandar Seri Begawan Declaration on the Importance of the Family for Community Development and Nation-Building) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการธำรงระบบพหุภาคีนิยม (Draft ASEAN Leaders' Declaration on Upholding Multilateralism) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยเศรษฐกิจภาคทะเล (Draft ASEAN Leaders' Declaration on the Blue Economy) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๕. ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการปรับสูตรและการผลิตอาหารและเครื่องดื่มทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ (ASEAN Leaders' Declaration on the Reformulation and Production of Healthier Food and Beverage Options) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๖. ร่างปฏิญญาว่าด้วยการจัดการระรานเด็กในอาเซียน (Draft Declaration on the Elimination of Bullying of Children in ASEAN) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๗. ร่างแผนยุทธศาสตร์อาเซียนในประเด็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (Draft Consolidated Strategy on the Fourth Industrial Revolution for ASEAN) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

/ ๘. ร่างกรอบความร่วมมือ ...

๘. ร่างกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจใส่ใจที่ครอบคลุมของอาเซียน (Draft ASEAN Comprehensive Framework on Care Economy) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๙. ร่างกรอบนโยบายยุทธศาสตร์อาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมการปรับตัวของประชาคมอาเซียน สำหรับความเข้าใจ การยอมรับ และการรับรู้เกี่ยวกับวาระระดับภูมิภาคที่มากขึ้นในหมู่ ประชาชนอาเซียน (Draft ASEAN Strategic Policy Framework on Promoting an Adaptive ASEAN Community of Greater Understanding, Tolerance and a Sense of Regional Agendas among the Peoples of ASEAN) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๐. ร่างขอบเขตอำนาจและหน้าที่คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคม อาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนงาน (Draft Terms of Reference for the High-Level Task Force on the ASEAN Community's Post-2025 Vision and the Roadmap) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๑. ร่างแถลงการณ์ผู้นำอาเซียน-สหรัฐฯ ว่าด้วยการพัฒนาด้านดิจิทัล (Draft ASEAN-U.S. Leaders' Statement on Digital Development) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-อินเดีย ว่าด้วยความร่วมมือต่อมุมมองอาเซียนต่ออินโด- แปซิฟิก (Draft ASEAN-India Joint Statement on Cooperation on the ASEAN Outlook on the Indo-Pacific (AOIP)) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๓. ร่างแถลงการณ์อาเซียน-รัสเซีย ว่าด้วยการสร้างภูมิภาคที่เป็นปึกแผ่น มั่นคง และยั่งยืน (Draft ASEAN-Russia Statement: Building United, Secure and Sustainable Region) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๔. ร่างแถลงการณ์อาเซียน-สหพันธรัฐรัสเซีย ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการรับมือและต่อต้าน ปัญหายาเสพติดโลก (Draft Statement of ASEAN and the Russian Federation on Cooperation in the Field of Addressing and Countering the World Drug Problem) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๕. ร่างแผนปฏิบัติการฉบับครอบคลุมเพื่อดำเนินความร่วมมือหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่าง อาเซียนกับสหพันธรัฐรัสเซีย (ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๕) (Draft Comprehensive Plan of Action to Implement the Association of Southeast Asian Nations and the Russian Federation Strategic Partnership (2021-2025)) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๖. ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-จีน ว่าด้วยความร่วมมือในการสนับสนุนกรอบการฟื้นฟู ที่ครอบคลุมของอาเซียน (Draft ASEAN-China Joint Statement on Cooperation in Support of the ASEAN Comprehensive Recovery Framework) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๑๗. ร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๒๔ เพื่อฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน (Draft Joint Statement of the 24th ASEAN-China Summit to Commemorate the 30th Anniversary of ASEAN-China Dialogue Relations) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๘. ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๒๒ ว่าด้วยการพัฒนาความร่วมมืออาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลีให้ก้าวไกล (Draft Joint Statement of the 22nd ASEAN-Republic of Korea Summit on Advancing ASEAN-Republic of Korea Cooperation) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๑๙. ร่างแถลงการณ์ผู้นำอาเซียนบวกสามว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพจิตในวัยรุ่นและเด็ก (Draft ASEAN Plus Three Leaders' Statement on Cooperation on Mental Health Amongst Adolescents and Young Children) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒๐. ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการฟื้นฟูที่ยั่งยืนและสีเขียว (Draft East Asia Summit Leaders' Statement on Sustainable and Green Recovery) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒๑. ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านการฟื้นฟูการท่องเที่ยว (Draft East Asia Summit Leaders' Statement on Economic Growth through Tourism Recovery) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒๒. ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพจิต (Draft East Asia Summit Leaders' Statement on Mental Health Cooperation) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการต่างประเทศรวบรวมเอกสารที่จะมีการลงนามหรือรับรองในการประชุมสุดยอดระดับผู้นำ เช่น การประชุมสุดยอดอาเซียน จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาในคราวเดียวกันเพื่อจักได้ดำเนินการนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารที่จะรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

บรรณารักษะสาขาสถาบันพระปกเกล้าอาเซียน ปี ๒๕๖๔ มีกำหนดจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยนายกรัฐมนตรีมีกำหนดเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารที่จะมีการรับรองในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในด้านนโยบายและมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้องจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีต่อร่างเอกสารต่าง ๆ ที่จะมีการรับรองในการประชุมดังกล่าว ภายในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และครั้งที่ ๓๙ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้ประสานและรวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รวม ๒๒ ฉบับ โดยเป็นเอกสารที่ผู้นำจะรับรอง (adopt) ทั้งหมด ทั้งนี้ จะมีเอกสารเพิ่มเติมอีก ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างแถลงการณ์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยการยกระดับการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (Draft ASEAN Leaders' Statement on Advancing Digital Transformation in ASEAN) (๒) ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-จีน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Draft ASEAN-China Joint Statement on Strengthening Green and Sustainable Development) (๓) ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (Draft ASEAN Joint Statement on Climate Change to the 26th Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC COP-26) และ (๔) ร่างปฏิญญาอาเซียนเพื่อส่งเสริมแรงงานอาเซียนให้มีความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับกับอนาคตของงาน (Draft ASEAN Declaration on Promoting Competitiveness, Resilience and Agility of Workers for the Future of Work) โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องสำหรับเอกสาร (๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องสำหรับเอกสาร (๒) และ (๓) และกระทรวงแรงงานในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องสำหรับเอกสาร (๔) จะดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔.๒ สารสำคัญของร่างเอกสารที่จะรับรอง จำนวน ๒๒ ฉบับ ได้แก่

๔.๒.๑ ร่างปฏิญญามันดารเสรีเบกวันว่าด้วยข้อริเริ่มเชิงยุทธศาสตร์และองค์รวม
เพื่อเชื่อมโยงการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติของอาเซียน (อาเซียน ซิลด์) เพื่อส่งเสริม
การประสานงานของกลไกอาเซียนและบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือ
กับสถานการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะครอบคลุมสถานการณ์ฉุกเฉินและ
ภัยพิบัติที่เป็นภัยคุกคามความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของประชาชน อาทิ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ สถานการณ์
ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข วิกฤตเศรษฐกิจ การขาดแคลนพลังงานและอาหาร ความมั่นคงทางไซเบอร์ อุบัติเหตุทาง
นิวเคลียร์ และปัญหาสิ่งแวดล้อม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๔.๒.๒ ร่างปฏิญญามันดารเสรีเบกวันว่าด้วยความสำคัญของครอบครัวเพื่อการพัฒนา
ชุมชนและการสร้างชาติ เพื่อย้ำบทบาทสำคัญของครอบครัวในการสร้างรากฐานของชุมชนและชาติที่มั่นคงและ
มีภูมิคุ้มกันสำหรับประชาชนอาเซียน โดยการพัฒนายุทธศาสตร์อาเซียนที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนแบบองค์รวม
ซึ่งมีครอบครัวเป็นศูนย์กลาง อันจะเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีและความสามารถในการปรับเปลี่ยนเพื่อรับมือ
กับความท้าทายที่เกิดขึ้น รวมถึงการพัฒนาและยกระดับกฎหมายและนโยบายของรัฐในการสร้างความเข้มแข็ง
แก่สถาบันครอบครัว ส่งเสริมดูแลความเป็นอยู่ ลดความยากจน ตลอดจนการลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว
ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๒.๓ ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการจัดระบบพหุภาคีนิยม ยืนยันความมุ่งมั่น
ของอาเซียนในการส่งเสริมระบบพหุภาคีนิยมและกลไกพหุภาคีที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบและกฎหมาย
ระหว่างประเทศในการรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ และเพิ่มพูนผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียนอย่างมี
ประสิทธิภาพ อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการขยะทะเล ความมั่นคงทางไซเบอร์ และ
ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือภายในอาเซียนและ
กับภาคีภายนอก ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอาเซียนและความเป็นแกนกลางของอาเซียน
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.๒.๔ ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยเศรษฐกิจภาคทะเล เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ
ในเรื่องเศรษฐกิจภาคทะเลในอาเซียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับภาคีภายนอก โดยมุ่งเน้นการใช้
ประโยชน์และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการทำประมงอย่างยั่งยืน การจัดการกับ
มลพิษทางทะเล การท่องเที่ยวทางทะเล และการขนส่งทางทะเล เป็นต้น ทั้งนี้ ความร่วมมือและการดำเนินการ
ในเรื่องนี้ต้องสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ หลักการและค่านิยมของอาเซียน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๒.๕ ร่างปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการปรับปรุงและการผลิตอาหารและ
เครื่องดื่มทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงและการผลิตอาหารและเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพ
ในภูมิภาค ผ่านการเสริมสร้างความร่วมมือในภูมิภาคในการส่งเสริมวิถีชีวิตสุขภาพดีเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
การแปรรูปแบบปฏิบัติที่ดี การใช้ระบบการติดฉลากด้านหน้าของบรรจุภัณฑ์ การส่งเสริมการประสานงาน
ระหว่างภาคส่วนในการวางแผนการใช้มาตรการทางการคลังสำหรับอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่ดีต่อสุขภาพ เป็นต้น
เพื่อบรรลุศักยภาพด้านสุขภาพสูงสุดของประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔.๒.๖ ร่างปฏิญญาว่าด้วยการจัดการระรอนเด็กในอาเซียน ส่งเสริมให้มีมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในภูมิภาคอาเซียนจากการถูกระรอนทุกรูปแบบ การสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมในการป้องกันการระรอนเด็ก ตลอดจนการพัฒนาโลก การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่ถูกระรอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๒.๗ ร่างแผนยุทธศาสตร์อาเซียนในประเด็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ เป็นเอกสารกำหนดแนวทางเชิงนโยบายในการพัฒนาประชาคมอาเซียนที่เป็นดิจิทัลของสามเสาประชาคมอาเซียน ให้มีทิศทางเดียวกัน มีบูรณาการ และมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน ในขณะที่คำนึงถึงจุดแข็ง ความแตกต่างของระดับการพัฒนา และสาขาที่ต้องมีการเร่งรัดการดำเนินการด้วย โดยแบ่งแนวทางการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว โดยมีสามประเด็นที่ให้ความสำคัญ คือ ธรรมาภิบาลทางเทคโนโลยีและความปลอดภัยทางไซเบอร์ เศรษฐกิจดิจิทัล และการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลเพื่อสังคม ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์เป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๔.๒.๘ ร่างกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจใส่ใจที่ครอบคลุมของอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ที่มีความซับซ้อนและท้าทายในอาเซียน โดยเฉพาะในบริบทของโควิด-๑๙ โดยมีมุ่งบูรณาการความร่วมมือข้ามสาขา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับอาเซียนที่มีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการฟื้นตัวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์สำคัญ ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างพลังและทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้สูงอายุ (๒) การรับมือต่อภัยพิบัติ (๓) การผลักดันนวัตกรรมเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (๔) การปลูกฝังอัตลักษณ์อาเซียนเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (๕) การส่งเสริมการคุ้มครองทางสังคมโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และ (๖) การฟื้นตัวและการใส่ใจสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๔.๒.๙ ร่างกรอบนโยบายยุทธศาสตร์อาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมการปรับตัว ของประชาคมอาเซียนสำหรับความเข้าใจ การยอมรับ และการรับรู้เกี่ยวกับวาระระดับภูมิภาคที่มากขึ้น ในหมู่ประชาชนอาเซียน เพื่อส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นและอัตลักษณ์อาเซียนในหมู่ประชาชนอาเซียน โดยมีวิสัยทัศน์ในการเป็นประชาคมที่มีความสามารถในการปรับตัว เป็น “ประชาคมแห่งโอกาสเพื่อคนทั้งปวง” (Community of Opportunities for All) ที่ส่งเสริมความหลากหลาย ความอดทนอดกลั้น และการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)

๔.๒.๑๐ ร่างขอบเขตอำนาจและหน้าที่คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนงาน เป็นเอกสารกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ซึ่งจะทำหน้าที่วางแผนและจัดทำวิสัยทัศน์ฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยคณะทำงานระดับสูงฯ จะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คนและผู้แทนระดับสูง ๑ คนจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้รับการเสนอชื่อโดยรัฐบาลของแต่ละประเทศ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐)

๔.๒.๑๑ ร่างแถลงการณ์ผู้นำอาเซียน-สหรัฐฯ ว่าด้วยการพัฒนาด้านดิจิทัล เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างอาเซียน-สหรัฐฯ ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านดิจิทัล โดยเน้นประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลที่ยั่งยืน ครอบคลุม และมีภูมิคุ้มกัน (๒) การส่งเสริมความมั่นคงทางไซเบอร์ (๓) การนำปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ด้วยความรับผิดชอบ (๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานคาร์บอนต่ำ (๕) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเดินทางที่ปลอดภัยและไร้รอยต่อในภูมิภาค (๖) การลดความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล และ (๗) การพัฒนาทุนมนุษย์ โดยเน้นการส่งเสริมทักษะด้านดิจิทัล (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑)

๔.๒.๑๒ ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-อินเดีย ว่าด้วยความร่วมมือต่อมุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการแสวงหาความร่วมมือภายใต้มุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก (เอโอไอพี) กับข้อริเริ่มมหาสมุทรอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Oceans Initiative) ของอินเดีย ได้แก่ (๑) การสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน และความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างกันในทุกมิติ (๒) การเสริมสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคโดยมีอาเซียนเป็นแกนกลาง (๓) การแสวงหาความร่วมมือใน ๔ สาขาที่ระบุภายใต้เอโอไอพี และ (๔) การส่งเสริมความร่วมมือที่มีอยู่แล้ว และแสวงหาความร่วมมือที่มีศักยภาพอื่น ๆ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒)

๔.๒.๑๓ ร่างแถลงการณ์อาเซียน-รัสเซีย ว่าด้วยการสร้างภูมิภาคที่เป็นปึกแผ่น มั่นคง และยั่งยืน เพื่อส่งเสริมการทำงานของกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ และผลักดันความร่วมมือบนพื้นฐานของการมีผลประโยชน์ร่วมกันในโครงสร้างสถาปัตยกรรมภูมิภาค โดยยอมรับมุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก ในฐานะข้อริเริ่มเพื่อรักษาบทบาทของอาเซียนในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชียและองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๓)

๔.๒.๑๔ ร่างแถลงการณ์อาเซียน-สหพันธรัฐรัสเซีย ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการรับมือและต่อต้านปัญหาเสียดังโลก เพื่อเน้นย้ำความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย ในการรับมือและต่อต้านปัญหาเสียดัง ในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และ ๕๐ ปี อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ ผ่านการฝึกอบรมหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และความร่วมมือภายใต้กรอบการประชุมของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านยาเสพติด รวมถึงสนับสนุนความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ในด้านนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๔)

๔.๒.๑๕ ร่างแผนปฏิบัติการฉบับครอบคลุมเพื่อดำเนินความร่วมมือหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียนกับสหพันธรัฐ-รัสเซีย (ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๕) ระบุมาตรการต่าง ๆ ที่อาเซียนและรัสเซียจะดำเนินการร่วมกัน โดยมีสาขาความร่วมมือที่สำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน อุตสาหกรรม พลังงาน การเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งความร่วมมือรายสาขาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเตือนภัยล่วงหน้าและการบรรเทาภัยพิบัติ การจัดการการฟื้นฟูและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว เป็นต้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๕)

๔.๒.๑๖ ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-จีน ว่าด้วยความร่วมมือในการสนับสนุนกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ โดยเฉพาะการสนับสนุนแนวทางและการดำเนินความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับจีนภายใต้กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สาธารณสุข ความมั่นคงทางสังคม การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ เพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายรูปแบบใหม่ในอนาคต (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๖)

๔.๒.๑๗ ร่างแถลงการณ์ร่วมของการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๒๔ เพื่อฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความสัมพันธ์ที่มีพลวัตและสาระสำคัญระหว่างอาเซียนกับจีนในโอกาสครบรอบ ๓๐ ปี และเน้นย้ำหลักการสำคัญร่วมกัน กำหนดแนวทางการสานต่อความร่วมมืออาเซียน-จีนในทุกด้าน ทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และประเด็นคาบเกี่ยว ตลอดจนการยึดมั่นในระบบพหุภาคีและการรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค เพื่อร่วมกันตอบสนองต่อความท้าทายระดับภูมิภาค และระดับโลก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๗)

๔.๒.๑๘ ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๒๒ ว่าด้วยการพัฒนาความร่วมมืออาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลีให้ก้าวไกล กำหนดแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ที่อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีจะดำเนินการร่วมกันเพื่อพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลีให้ก้าวไกล เป็นรูปธรรม มีพลวัต และเป็นประโยชน์ร่วมกันมากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองต่อโอกาสและความท้าทายในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยเฉพาะการฟื้นฟูหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระหว่างอาเซียนกับสาธารณรัฐเกาหลีเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์ทางยุทธศาสตร์ เพื่อสันติภาพ และความเจริญรุ่งเรือง ค.ศ. ๒๐๒๑-๒๐๒๕ อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๘)

๔.๒.๑๙ ร่างแถลงการณ์ผู้นำอาเซียนบวกสาม ว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพจิตในวัยรุ่นและเด็ก เพื่อเสริมสร้างการดำเนินการป้องกันและการบรรเทาผลกระทบด้านลบของสุขภาพจิตต่อสังคมและเศรษฐกิจในภูมิภาค ผ่านการส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามเสริมสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านสุขภาพจิตเพื่อจัดการประเด็นปัญหาด้านสุขภาพจิตและการป้องกันการฆ่าตัวตาย ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและการริเริ่มการสร้างขีดความสามารถเกี่ยวกับสุขภาพจิตระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและภาคีภายนอก ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเอกสารดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๙)

๔.๒.๒๐ ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการฟื้นฟูที่ยั่งยืนและสีเขียว เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการฟื้นฟูหลังโควิด-๑๙ อย่างยั่งยืนและสีเขียวในระยะยาว โดยเน้นย้ำหลักการและความร่วมมือที่สำคัญของอาเซียน การส่งเสริมการดำเนินการตามกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุม การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ความร่วมมือรายสาขาด้านพลังงาน อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเศรษฐกิจ ปัญหาขยะทะเล ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ การตอบสนองต่อกรณีฉุกเฉินและภัยพิบัติ และการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเอกสารดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒๐)

๔.๒.๒๑ ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านการฟื้นฟูการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาคผ่านการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างมากจากโควิด-๑๙ โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลและมาตรฐานด้านสาธารณสุข การพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ MSMEs ตลอดจนการดำเนินการตามกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน แผนฟื้นฟูการท่องเที่ยวของอาเซียน ระยะหลังการแพร่ระบาด และข้อเสนอแนะร่วมขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติและองค์การอนามัยโลก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒๑)

๔.๒.๒๒ ร่างแถลงการณ์ผู้นำการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพจิต เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสุขภาพจิต โดยเฉพาะในบริบทของการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ส่งผลให้ปัญหาสุขภาพจิตเป็นประเด็นด้านสาธารณสุขที่สำคัญ โดยมีแนวทางการดำเนินความร่วมมือที่สำคัญ อาทิ ส่งเสริมความร่วมมือด้านสุขภาพจิตทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศผ่านเวทีและกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ การฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจของสาธารณชนเรื่องภาวะสุขภาพจิต และการแสวงหาความเป็นไปได้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขภาพจิตเพื่อการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒๒)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการต่างประเทศรวบรวมเอกสารที่จะมีการลงนามหรือรับรองในการประชุมสุดยอดระดับผู้นำ เช่น การประชุมสุดยอดอาเซียนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และเสนอต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาในคราวเดียวกัน เพื่อจักได้ดำเนินการนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

๙.๒ ร่างเอกสารข้อ ๔.๒.๑-๔.๒.๖, ๔.๒.๑๑-๔.๒.๑๔ และ ๔.๒.๑๖-๔.๒.๒๒ เป็นร่างเอกสารที่แสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

๙.๓ ร่างเอกสารข้อ ๔.๒.๗-๔.๒.๙ และ ๔.๒.๑๕ เป็นร่างเอกสารกำหนดแนวทางเชิงนโยบายของอาเซียนในการดำเนินความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง

๙.๔ ร่างเอกสารข้อ ๔.๒.๑๐ เป็นร่างเอกสารกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการจัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๕

๙.๕ ร่างเอกสารในข้อ ๔.๒ ทั้งหมดจำนวน ๒๒ ฉบับ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ

และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างเอกสารทั้ง ๒๒ ฉบับ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรเสนอร่างเอกสารทั้ง ๒๒ ฉบับให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารในข้อ ๔.๒ จำนวน ๒๒ ฉบับ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๑๐.๒ ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองร่างเอกสารในข้อ ๔.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๕ (นายปรกรณ์ คำพรเหลือ ๐๖ ๕๘๘๒ ๐๐๙๒)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๔๒๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pa.kumpornwa@mfa.mail.go.th